

Pažink eurus

Paskaita 8–15 metų moksleiviams

Europos Sąjungos atsiradimo istorija

- Pirmąkart Europos ekonominė bendrija (EEB), įsteigta 6 Europos šalių (1957 m.)

Europos Sąjungos simboliai

Vėliava

Himnas

Bendra euro zonos valstybių valiuta – euras

Gegužės 9 d. – Europos diena

Europos Sąjungos įkūrimas

- Įkurta 1992 m. Maastrichto sutartimi
- Šiandien ją sudaro 28 valstybės narės
- Turi daugiau nei 500 milijonų gyventojų

1992

>500 000 000

28

Euro zonas šalys iki 2015 m.

Airija
Austrija
Belgija
Graikija
Estija
Italija
Ispanija
Kipras
Latvija

Liuksemburgas
Malta
Nyderlandai
Portugalija
Prancūzija
Slovakija
Slovėnija
Suomija
Vokietija

Euras – viena valiuta

- 2002 m. sausio 1 d. pasirodo eury banknotai ir monetos
- Euras – antra svarbiausia valiuta po JAV dolerio

Euras ir Lietuva

- Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuva – euro zonos narė
- Lietuva – 19 euro zonos valstybė

2015 m.
sausio 1 d.

Euro nauda

- Paprasčiau palyginti kainas eurais įvairiose šalyse

- Su euru keliauti ir pigiau, ir patogiau

- Skolintis eurais pigiau, todėl lengva įsigyti skirtingas prekes ar paslaugas

- Euras – stabili valiuta:
- sukuriamos palankios sąlygos tarptautinei prekybai
  - šalis tampa patraukli investuotojams

- Išnyks eurų keitimo į litus išlaidos

Susipažinkime su eurais!

MONETOS

8 monetų nominalai

BANKNOTAI

7 banknotų nominalai

Eurų monetų pusės

BENDROJI

NACIONALINĖ

Vertė

Nacionaliniai
simboliai

Europos
žemėlapis

Valiutos
pavadinimas

12 žvaigždžių
simbolizuoja ES
vienybę

Eurų monetų nacionalinė pusė

PORTRETAI

HERBAI

STATINIAI

Lietuviškų eurų monetų nacionalinė pusė

Monetų autorius A. Žukauskas

- 12 žvaigždžių, simbolizuojančių Europos Sąjungos šalių vienybę

- Šarvuotas raitelis ant žirgo – Vytis

- Šalies pavadinimas

- Užrašai ant briaunos

- Istorinis tęstinumas nuo XIV a.

Eurų banknotų priekinė pusė (aversas)

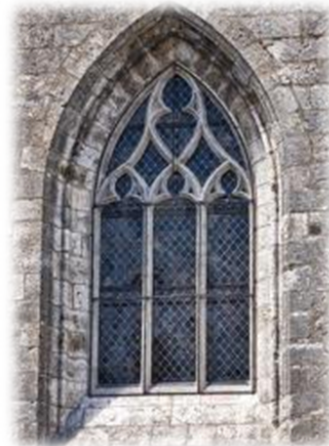

Simboliai eurų banknotų prieikinėje pusėje

Arkos

Langai

Eurų banknotų antroji pusė (reversas)

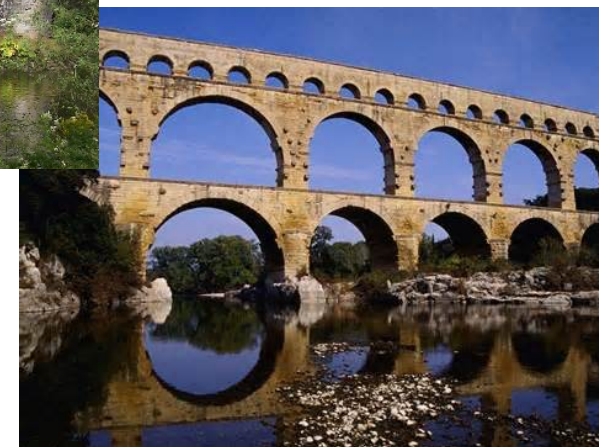
Eurų banknotų antroji pusė

Europos žemynas

Tiltai

Eurų banknotų simboliai (priekinė pusė)

- Langai ir arkos – Europos Sąjungos tautų atvirumo simboliai
- Skirtingi architektūriniai stiliai simbolizuoja Vakarų kultūros dvasią

Barokas ir rokoka

Plieno ir stiklo amžius

Renesansas

Klasikinis

Romaninis

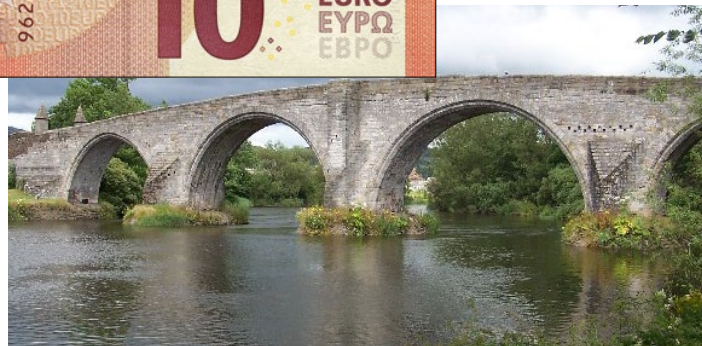
Gotika

Modernioji XX a. architektūra

Eurų banknotų simboliai (antroji pusė)

- Tiltai – Europos tautų tarpusavio bei Europos ir pasaulio bendradarbiavimo simbolis
- Kuo didesnis eurų banknoto nominalas, tuo didesnis euro banknotas

Europos Centrinio Banko pirmininkų parašai banknotuose

Vimas Deisenbergas
(Wim F. Duisenberg)

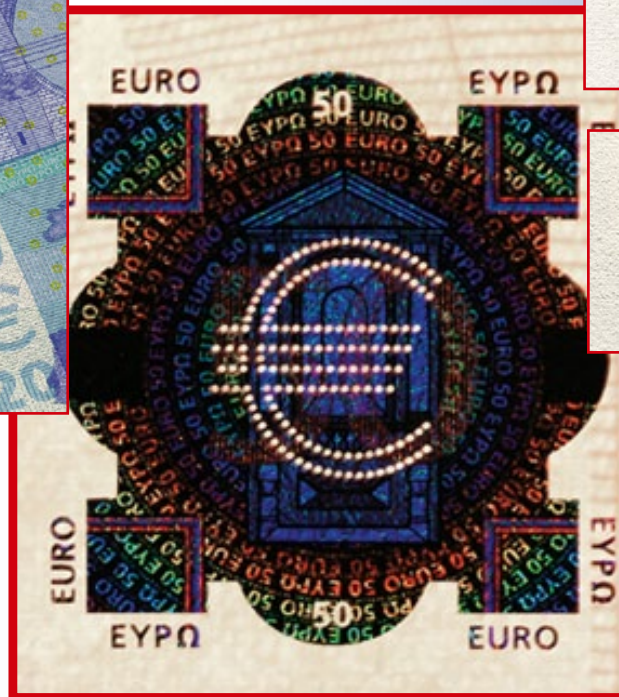

Žanas Klodas Trišė
(Jean-Claude Trichet)

Marijus Dragis
(Mario Draghi)

Eurų banknotų pagrindinės apsaugos priemonės

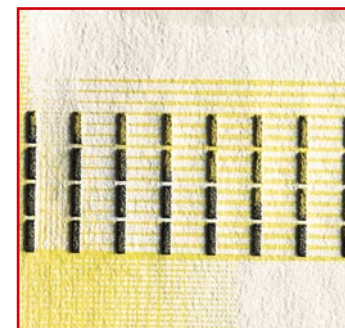
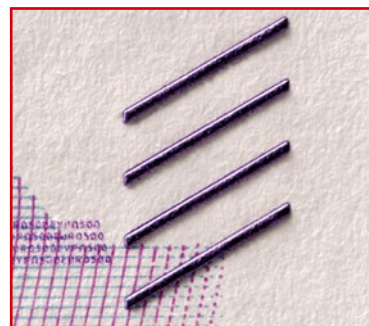

50

50

Patikrink, ar eurų banknotas tikras

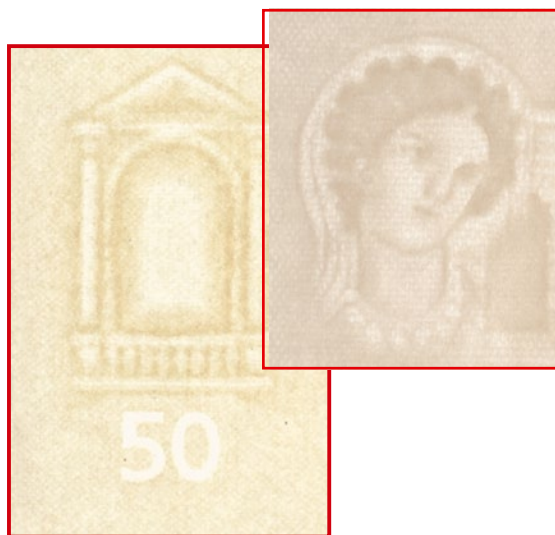
Apčiuopk

- **Popierius** šiugžda ir yra standus
- **Spausdinto paviršiaus nelygumai** – raidės, didysis nominalo skaičius ir specialūs ženklai yra storesni

Patikrink, ar eurų banknotas tikras

Pažvelk prieš šviesą

- **Vandens ženklas** – ant pirmosios serijos banknotų matyti nominalo skaičius ir pagrindinis motyvas, o serijos „Europa“ vandens ženkle – mitologinio personažo Europos portretas
- **Apsauginis siūlelis** – pakėlus banknotą prieš šviesą, išryškėja tamsi linija
- **Sutapimo ženklelis** – skaičius tampa vientisas

Patikrink, ar eurų banknotas tikras

Pakreipk banknotą

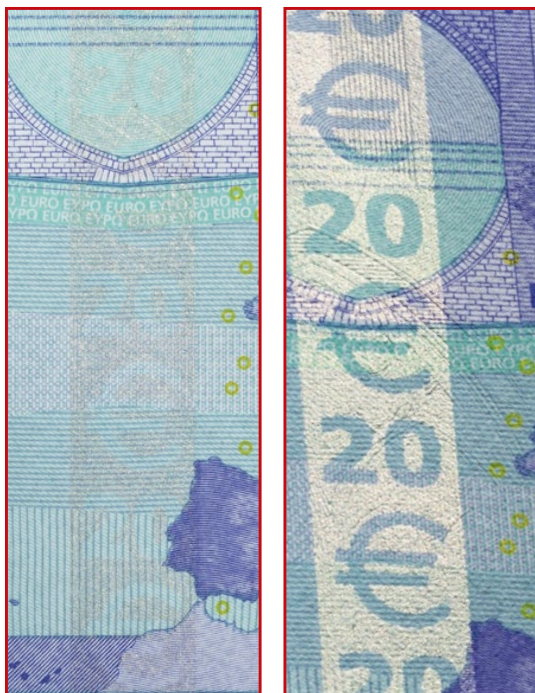

- **Holograma** – ant pirmosios serijos 50, 100, 200 ir 500 banknotų matyti nominalo skaičius ir pagrindinis motyvas

Patikrink, ar eurų banknotas tikras

Pakreipk banknotą

50

50

- **Blizganti juostelė** – antrojoje banknoto pusėje pamatysi ir blizgančią juostelę, joje matyti nominalo skaičius ir simbolis „€“ (5, 10 ir 20)
- **Spalvą keičiantis skaičius** – antrojoje banknoto pusėje nominalo skaičiaus spalva keičiasi iš violetinės į gelsvai žalią arba rudą (50, 100, 200 ir 500)

Patikrink, ar eurų banknotas tikras

Priekinė banknoto pusė UV šviesoje

- Matyti raudoni, mėlyni ir žali į popierių įterpti plaušeliai

- Europos Sąjungos vėliava švyti žaliai

- ECB Pirmininko parašas švyti žaliai

- Žvaigždės ir maži apskritimai švyti oranžine spalva

Patikrink, ar eurų banknotas tikras

Antroji eurų banknotų pusė UV šviesoje

- Skaičius – banknoto nominalo vertė

- Tiltai, jungiantys Europos žemyno šalis ir pasaulį

- Europos žemynas

Naujoji banknotų serija „Europa“

- Vyraus ta pati senųjų banknotų serijos tema „Amžiai ir stiliai“
- Patobulintos naujosios (antrosios) serijos „Europa“ banknotų apsaugos priemonės
- Per keletą ateinančių metų bus išleisti visų nominalų serijos „Europa“ banknotai

- 5 eurų banknotas į apyvartą išleistas 2013 m. gegužės 2 d.

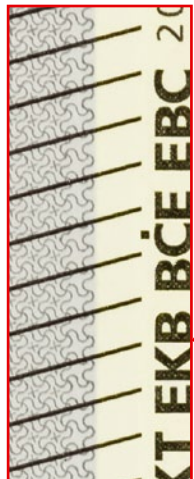

- 10 eurų banknotas apyvartoje pasirodė 2014 m. rugsėjo 23 d.

Naujoji banknotų serija „Europa“

Apčiuopk

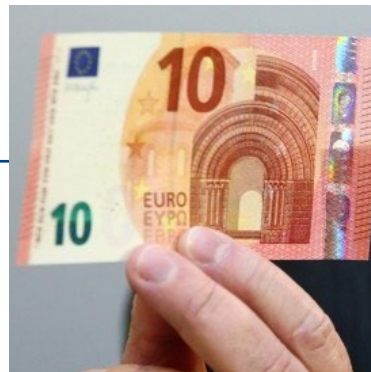
- **Spausdinto paviršiaus nelygumai** – raidės, didysis nominalo skaičius ir specialūs ženklai yra storesni

Naujoji banknotų serija „Europa“

Pažvelk prieš šviesą

- Skaičius – banknoto vertė, arba nominalas

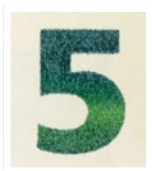
- Mitologinio personažo Europos portretas

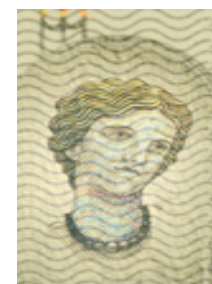
- **Vandens ženklas** – graikų mitologinio personažo Europos portretas
- **Apsauginis siūlelis** – tamsi linija, joje matyti simbolis „€“ ir nominalo skaičius

Naujoji banknotų serija „Europa“

Pakreipk banknotą

- Skaičiaus spalva keičiasi

- Europos portretas

- Arka

- Skaičius

ISBN 978-9986-651-90-1

9 789986 651901

LIETUVOS BANKAS

© Lietuvos bankas, 2014

ISBN 978-9986-651-90-1

Sudarė Vita Beržiūnaitė

Dizaineris Vaidotas Skolevičius

Leidinyje panaudotos vaizdinės ir iliustracinės medžiagos šaltiniai: Europos Centrinis Bankas, Lietuvos bankas, Europos Komisija, FuFuWolf, FotoDB.de, Jenifer Corrêa, Alan Cleaver (Flickr.com), Christian Zchariasen (PhotoAlto nuotraukos iš albumo World of Money), Wikimedia.org ir Wikipedia.org.

Išleido Lietuvos bankas, Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius